

Utrikeshandel. Varuexport och varuimport. Indextal för värden i fasta priser

Fjärde kvartalet 2011

Foreign Trade - Volume trends in exports and imports of goods

I korta drag

Stark export tappade kraft sista kvartalet i fjol. Varuexporten från Sverige minskade under det fjärde kvartalet med 1,4 procent i volym (värde i fasta priser), jämfört med fjärde kvartalet 2010. Samtidigt ökade varuimporten med 1,4 procent i volym. Antalet vardagar under fjärde kvartalet var detsamma som under motsvarande kvartal 2010.

Under år 2011 ökade exporten i volym med 8,5 procent och importen med 7,2 procent, jämfört med år 2010. Räknat i löpande priser steg värdet på exporten under samma period med 6,6 procent och importen med 6,7 procent.

Både export- och importvolymen under år 2011 är den högsta någonsin för ett helår, exporten var 3 procent högre och importen 6 procent högre än den tidigare toppnoteringen som i båda fallen var för år 2008.

Exporten fjärde kvartalet: Volymnedgång i flera sektorer

Exporten vände alltså nedåt under fjärde kvartalet 2011, efter att ha ökat kraftigt under de första tre kvartalen 2011, allt jämfört med motsvarande kvartal år 2010. Den svaga nedgången under fjärde kvartalet 2011 får ses mot bakgrund av att fjärde kvartalet 2010 hade mycket stark export med den hittills historiska toppnivån för exporten under ett fjärde kvartal.

Volymnedgången under fjärde kvartalet 2011 var fördelad på flera sektorer. *Verkstadsvaror* minskade 2 procent och *Skogsvaror* 5 procent. Även *Kemivaror* och *Övriga varor* minskade i volym. Två sektorer visade uppgång – *Mineralvaror* och *Energivaror* ökade med vardera 6 procent.

Exporten år 2011: Verkstadsvarorna draglok

Varuexporten från Sverige ökade alltså med 8,5 procent i volym under år 2011 jämfört med år 2010.

Lars Malmberg, SCB, tfn 08-506 946 29, lars.malmberg@scb.se
Olle Håkanson, SCB, tfn 08-506 943 01, olle.hakanson@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3890 Serie HA – Handel med varor och tjänster. Utkom den 1 mars 2012.
URN:NBN:SE:SCB-2011-HA23SM1201_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Verkstadsvaror som svarar för nära hälften av totala exporten, ökade i volym med hela 16 procent. Inom sektorn ökade elektrovaror/telekom med 14 procent medan vägfordon (inklusive delar, tillbehör) ökade 25 efter en mycket stark uppgång för last- och dragbilar. *Skogsvaror* minskade 1 procent i volym efter nedgångar för massa och papper. *Kemivaror* hade en uppgång med 3 procent – inom sektorn ökade läkemedel med 5 procent. *Mineralvaror* ökade 10 procent i volym efter en uppgång för järn och stål med 13 procent medan övriga metaller ökade 2. *Energivaror* minskade med 3 procent i volym varav oljeprodukterna minskade 8 procent. För sektorn *Övriga varor* ökade volymen 2 procent; teko- varor/skor ökade med 8 medan livsmedel ökade 3 procent.

Importen fjärde kvartalet: Stark ökning för livsmedelsimporten

Importen under fjärde kvartalet ökade med 1,4 procent i volym, jämfört med fjärde kvartalet 2010.

Importen av *Mineralvaror* ökade 7 procent. Inom sektorn ökade järn och stål med 12 procent. *Verkstadsvaror* ökade 4 procent. Inom sektorn ökade maskiner och elektrovaror/telekom med 5 respektive 6 procent. *Vägfordon* ökade med 1 procent. Även sektorn *Övriga varor* ökade, 3 procent. Inom denna sektor ökade livsmedelsimporten snabbast, med 8 procent. *Kemivaror* och *Energivaror* minskade med 1 respektive 7 procent. Inom den sistnämnda sektorn minskade importvolymen av oljeprodukter med 19 procent. Importen av *Skogsvaror* ökade 1 procent.

Importen år 2011: Ny toppnotering för importvolymen
Varuimporten till Sverige steg med 7,2 procent i volym under helåret 2011, jämfört med helåret 2010, till en ny historisk toppnivå. Importvärdet i löpande priser steg samtidigt med 6,7 procent.

Den dominerande sektorn i importen – *Verkstadsvaror* – ökade 14 procent i volym. Samtliga varuområden inom sektorn steg, bland annat maskiner med 17 procent, elektrovaror/telekom med 14 procent och vägfordon med 11 procent. Inom vägfordon ökade importen av personbilar med 10 procent. *Övriga varor* ökade med 5 procent, inom denna sektor ökade livsmedelsimporten med 6 procent. *Energivaror* uppvisade en nedgång i importvolymerna med 4 procent. Oljeprodukter minskade med 13 procent medan råoljeimporten minskade marginellt. För sektorn *Kemivaror* ökade importen med 2 procent, inom sektorn uppvisade gummi och gummivaror en hög uppgång på 13 procent medan grundämnen och föreningar minskade 1 procent. Importvolymen för *Skogsvaror* ökade med 2 procent. *Mineralvaror* steg med 7 procent - främst tack vare en hög stålimport.

Volymutvecklingen internationellt

Enligt senast tillgängliga uppgifter i OECD:s databaser (per 27 februari) kan noteras att varuexporten från Tyskland, Finland och USA ökade med 6 procent, 2 procent respektive 7 procent under **tredje** kvartalet 2011, jämfört med motsvarande kvartal 2010. Samtidigt ökade importen till Tyskland och USA med 4 respektive 3 procent medan den minskade till Finland med 1 procent. Sveriges varuexport ökade samtidigt med 10 procent medan varuimporten ökade med 5 procent. Observera att beräkningsmetoderna kan skilja från land till land vilket kan påverka jämförbarheten mellan de angivna talen.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	4
2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden	5
3. Exportens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.	6
*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexen även vid små förändringar i värden.	6
4. Importens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.	7
*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexen även vid små förändringar i värden.	7
5. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC	8
6. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC	9
Fakta om statistiken	10
Detta omfattar statistiken	10
Definitioner och förklaringar	10
Så görs statistiken	11
Statistikens tillförlitlighet	12
Bra att veta	12
In English	13
Summary	13
List of tables	14

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Export. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 10	Volym 3 kv 11	Volym 4 kv 11	Volym År 11	Värde År 11
Totalt	15,3	9,9	-1,4	8,5	6,6
Skogsvaror	2,4	-3,2	-5,1	-0,9	-0,7
Trävaror	-8,3	-4,7	0,2	0,4	-7,5
Pappersmassa	-7,9	-4,9	-6,6	-1,5	-4,1
Papper	8,3	-2,5	-7,0	-1,4	2,2
Mineralvaror	23,5	5,4	5,7	10,3	13,8
Järnmalm	12,2	24,6
Järn och stål	41,9	6,5	7,3	12,8	14,1
Övriga metaller	11,7	-3,2	-11,5	1,9	8,7
Kemivaror mm	6,4	1,9	-0,4	2,9	-4,6
Grundämnen, föreningar	12,3	-2,0	2,6	-2,0	-1,0
Läkemedel	1,6	5,1	3,3	5,4	-13,1
Plaster	13,5	1,3	-3,6	4,5	5,0
Energivaror	16,7	-0,2	5,7	-2,7	12,3
Oljeprodukter	15,2	-9,5	-1,8	-7,8	11,6
Verkstadsvaror	22,8	20,2	-2,2	15,7	10,5
Metallarbeten	26,9	3,9	-2,0	4,8	4,2
Maskiner	11,6	13,1	8,7	16,1	13,6
Elektrovaror, telekom	28,7	26,7	-14,5	13,8	2,4
Vägfordon	38,8	21,4	7,7	25,3	23,1
Personbilar	22,3	16,5	3,6	16,6	15,4
Lastbilar, dragfordon	77,6	49,6	29,4	60,4	51,3
Bildelar och tillbehör	43,3	12,1	-2,9	16,0	16,8
Övriga transportmedel	12,6	161,7	-54,9	17,2	13,2
Instrument, optiska varor	6,8	5,1	-5,6	-1,4	-2,7
Övriga varor	5,8	3,7	-2,6	1,9	0,6
Livsmedel	8,3	5,8	0,8	3,0	1,1
Tekovaror, skor	9,3	10,7	3,5	7,7	7,3
Möbler	1,5	3,2	7,0	3,0	3,4

2. Import. Volym- och värdeutveckling för viktiga varuområden

2. Volume- and value trends by important commodity groups

	Förändring % från motsvarande period året innan				
	Volym År 10	Volym 3 kv 11	Volym 4 kv 11	Volym År 11	Värde År 11
Totalt	17,7	4,7	1,4	7,2	6,7
Skogsvaror	13,6	-2,4	0,6	1,5	1,1
Mineralvaror	18,8	9,8	6,9	7,4	9,0
Järn och stål	33,3	22,5	12,3	13,4	16,0
Övr. metaller	14,5	-0,6	-5,4	0,1	1,5
Malmer, skrot	1,5	2,7	7,5	2,2	5,0
Kemivaror	7,1	1,0	-1,1	1,8	4,7
Grundämnen, föreningar	6,8	-11,1	3,4	-1,2	2,7
Läkemedel	-4,6	12,1	1,2	1,3	1,8
Plaster	7,2	0,2	-5,9	1,2	4,4
Gummi, gummivaror	29,7	12,4	3,4	13,0	13,7
Energivaror	11,0	-9,7	-6,7	-4,5	13,7
Råolja	8,8	-14,9	10,1	-0,5	24,1
Oljeprodukter	6,4	-10,1	-19,5	-12,6	4,9
Verkstadsvaror	29,4	9,8	3,7	13,7	6,1
Metallarbeten	20,5	5,0	2,0	10,3	7,6
Maskiner	21,4	15,4	4,9	16,7	11,4
Elektrovaror, telekom	33,5	10,8	5,5	14,3	1,6
Vägfordon	41,5	2,8	0,8	11,1	7,7
Personbilar	42,6	-1,4	5,5	9,9	7,1
Bildelar och tillbehör	39,6	6,9	-7,1	9,4	5,2
Övriga transportmedel	11,0	35,2	-16,2	26,3	18,4
Instrument, optiska varor	12,4	7,8	5,3	6,9	2,3
Övriga varor	6,3	4,8	2,8	5,2	4,2
Livsmedel	2,6	5,2	8,0	5,6	4,3
Tekovaror, skor	11,3	8,5	-4,2	7,1	8,8
Möbler	14,0	1,0	-5,1	5,3	1,3

3. Exportens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.**3. Volume trends for exports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100**

SPIN-Kod		Volymindex 2000 = 100				
		2010	2011	4 kv 2010	3 kv 2011	4 kv 2011
	Totalt	131	142	144	140	142
01-03	Varor från jord- och skogsbruk, jakt, fiske	227	230	266	235	266
05-08	Råolja, kol, metallmalmer, mineraler, naturgas	122	142	153	150	163
05-06*	Råolja, kol, naturgas	136	1195	382	1287	1628
07.1	Järnmalm	133	..	175
07.2, 08	Övriga metallmalmer, varor från utvinning mineral	99	103	107	93	112
10-32	Tillverkningsindustrivaror	130	141	143	137	140
10-12	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	226	232	241	234	240
13-15	Textilvaror, kläder, lädervaror	139	150	139	172	145
16	Trävaror (ej möbler)	93	94	92	88	93
16.1	Trä, sågat och hyvlat	100	101	97	93	98
17.11	Massa	110	107	112	102	103
17.12, 17.2	Papper, papp och pappersvaror	124	123	125	123	117
18*	Grafiska tjänster inkl reproduktion av inspelningar	98	85	113	92	86
19	Stenkolsvaror, raffinerade petroleumvaror	176	161	166	156	164
20	Kemikalier, kemiska produkter	139	143	139	139	129
21	Farmaceutiska basprodukter, läkemedel	183	193	179	181	186
22	Gummi- och plastvaror	116	118	115	115	111
23	Andra icke-metalliska mineraliska varor	116	121	118	122	121
24	Metaller	104	113	104	105	105
24.1-24.3, 24.51-24.52	Järn och stål inkl varor därav, ferrolegeringar	101	114	100	100	107
24.4, 24.53- 24.54	Övriga metaller	112	113	119	118	105
25	Metallvaror; utom maskiner och apparater	119	119	127	113	121
26-28	Datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur, övr maskiner	144	162	173	165	166
26.1-26.4	Datorer, kommunikationsvaror, hemelektronik, delar	204	240	278	277	219
26.5-26.8,27	Mätinstrument, ur, optik- o fotovaror, elapparatur	123	131	141	132	143
28	Övriga maskiner exkl bil- och flygmotorer	129	145	144	134	156
29-30	Transportmedel	96	121	116	110	119
29.101	Personbilar / lätta motorfordon inkl motorer	87	115	101	101	121
29.102	Lastbilar / tunga motorfordon inkl motorer	117	162	160	136	178
29.2-29.3	Karosserier, släpvagnar, motorfordonsdelar o tillbehör	112	131	132	117	129
30	Andra transportmedel, flygmotorer	65	69	64	81	38
31-32	Möbler och andra tillverkade varor	126	128	135	124	138
35,37,38,58, 59,71,74,89- 91,96	Övriga varor	158	197	179	217	217

*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexet även vid små förändringar i värden.

4. Importens volymutveckling för varor enligt SPIN 2007. Basår 2000=100.

4. Volume trends for imports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100

SPIN-kod		Volymindex 2000=100				
		2010	2011	4 kv 2010	3 kv 2011	4 kv 2011
	Totalt	140	150	151	145	153
01-03	Varor från jord- och skogsbruk, jakt, fiske	143	156	156	153	174
05-08	Råolja, kol, metallmalmer, mineraler, naturgas	96	96	100	85	107
05-06	Råolja, kol, naturgas	91	92	93	81	101
07.1*	Järnmalm	91	68	86	2	174
07.2, 08	Övriga metallmalmer, varor från utvinning mineral	136	135	170	119	159
10-32	Tillverkningsindustrivaror	145	157	157	153	159
10-12	Livsmedel, dryckesvaror, tobaksvaror	180	187	184	183	193
13-15	Textilvaror, kläder, lädervaror	120	129	118	154	113
16	Trävaror (ej möbler)	147	155	146	140	154
16.1	Trä, sågat och hyvlat	112	110	109	105	115
17.11	Massa	151	166	142	154	170
17.12, 17.2	Papper, papp och pappersvaror	141	137	142	135	141
18*	Grafiska tjänster inkl reproduktion av inspelningar	157	185	160	179	199
19	Stenkolsvaror, raffinerade petroleumvaror	136	123	130	131	102
20	Kemikalier, kemiska produkter	135	133	128	127	125
21	Farmaceutiska basprodukter, läkemedel	191	194	192	198	194
22	Gummi- och plastvaror	140	150	146	146	149
23	Andra icke-metalliska mineraliska varor	143	152	148	143	155
24	Metaller	102	111	98	108	105
24.1-24.3, 24.51-24.52	Järn och stål inkl varor därav, ferrolegeringar	103	117	97	115	109
24.4 & 24.53- 24.54	Övriga metaller	103	104	102	97	100
25	Metallvaror; utom maskiner och apparater	113	124	122	122	126
26-28	Datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur, övr maskiner	182	210	212	203	224
26.1-26.4	Datorer, kommunikationsvaror, hemelektronik, delar	337	395	403	394	438
26.5-26.8, 27	Mätinstrument, ur, optik- o fotovaror, elapparatur	123	134	139	128	140
28	Övriga maskiner exkl bil- och flygmotorer	132	154	151	145	159
29-30	Transportmedel	116	130	133	113	132
29.101	Personbilar / lätta motorfordon inkl motorer	135	149	153	129	160
29.102	Lastbilar / tunga motorfordon inkl motorer	166	191	195	159	199
29.2-29.3	Karosserier, släpvagnar, motorfordonsdelar o tillbehör	138	155	164	138	156
30	Andra transportmedel, flygmotorer	47	55	51	46	45
31-32	Möbler och andra tillverkade varor	138	140	153	134	147
35,37,38,58, 59,71,74,89- 91,96	Övriga varor	103	99	124	97	105

*Varuområdet har litet handelsvärde vilket kan medföra starka svängningar i volymindexet även vid små förändringar i värden.

5. Exportens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC

5. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC

2000=100	Totalt SITC 0-9	Livsmedel o dyl SITC 0+1	Råvaror, utom bränslen SITC 2+4	Bränslen o dyl SITC 3	Kemiska produkter SITC 5	Halv- fabrikat SITC 6	Maskiner, transport- medel SITC 7	Övriga färdiga varor SITC 8+9
Värdeindex								
1999	87	93	81	62	91	89	87	95
2000	100	100	100	100	100	100	100	100
2001	100	120	96	99	116	105	93	112
2002	100	126	98	88	121	106	91	119
2003	103	132	97	105	133	106	92	119
2004	113	145	103	140	139	115	102	126
2005	122	167	113	198	147	123	108	130
2006	135	189	132	241	168	136	118	148
2007	142	201	147	235	169	148	123	151
2008	149	230	149	352	175	150	123	164
2009	124	241	127	243	180	119	95	166
2010	142	264	160	320	185	139	110	170
2011	151	266	167	360	175	148	123	170
4 kv 2010	154	294	173	300	179	142	129	189
1 kv 2011	151	252	162	350	182	152	123	167
2 kv 2011	152	262	171	359	179	155	125	157
3 kv 2011	149	273	162	366	169	145	121	171
4 kv 2011	151	278	173	365	170	139	124	185
Volymindex								
1999	89	88	94	102	93	94	85	95
2000	100	100	100	100	100	100	100	100
2001	98	113	100	95	111	99	94	106
2002	101	118	108	96	119	103	94	112
2003	106	134	107	110	136	106	99	111
2004	117	155	112	130	141	111	113	118
2005	123	172	116	147	142	112	122	119
2006	133	187	117	158	159	116	133	132
2007	136	201	116	149	155	117	141	135
2008	138	223	117	178	153	118	140	141
2009	114	222	115	151	149	93	102	133
2010	131	243	110	176	157	111	126	139
2011	142	251	116	171	162	115	148	140
4 kv 2010	144	269	118	161	156	113	151	158
1 kv 2011	143	233	110	171	170	120	148	138
2 kv 2011	144	243	120	168	166	121	151	131
3 kv 2011	140	257	112	177	155	111	146	140
4 kv 2011	142	271	123	170	156	110	148	151

6. Importens volym- och värdeutveckling på huvudgrupper enligt SITC

6. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC

	Totalt	Livsmedel o dyl	Råvaror, utom bränslen	Bränslen o dyl	Kemiska produkter	Halv- fabrikat	Maskiner, transport- medel	Övriga färdiga varor
2000=100	SITC 0-9	SITC 0+1	SITC 2+4	SITC 3	SITC 5	SITC 6	SITC 7	SITC 8+9
Värdeindex								
1999	85	98	80	57	96	88	83	92
2000	100	100	100	100	100	100	100	100
2001	99	114	101	95	111	102	91	106
2002	98	124	105	93	108	102	88	107
2003	101	128	101	107	114	106	91	106
2004	110	136	118	118	122	119	99	111
2005	124	150	122	161	138	134	109	119
2006	140	168	144	193	152	153	121	131
2007	154	182	174	188	171	186	132	139
2008	163	206	168	261	188	180	132	147
2009	136	219	134	173	179	133	107	140
2010	159	226	165	235	187	162	131	147
2011	170	234	178	267	194	174	139	152
4 kv 2010	170	240	179	245	186	165	147	156
1 kv 2011	167	222	173	282	188	171	136	152
2 kv 2011	174	241	194	258	209	189	144	138
3 kv 2011	164	228	167	257	188	170	132	160
4 kv 2011	173	245	177	273	189	167	145	159
Volymindex								
1999	89	98	90	95	98	94	82	94
2000	100	100	100	100	100	100	100	100
2001	95	107	98	96	103	99	88	102
2002	95	116	103	96	104	98	86	101
2003	101	125	102	108	110	102	93	101
2004	109	136	111	104	115	105	107	106
2005	117	145	102	103	122	110	120	114
2006	126	158	104	102	129	116	136	124
2007	139	171	114	99	142	130	156	132
2008	142	182	113	107	147	126	158	136
2009	119	184	102	92	144	96	121	119
2010	140	189	110	102	151	115	159	131
2011	150	200	115	98	152	124	182	138
4 kv 2010	151	199	113	104	149	117	183	142
1 kv 2011	148	186	108	106	149	122	176	139
2 kv 2011	154	202	124	94	165	134	189	128
3 kv 2011	145	196	106	93	146	119	172	143
4 kv 2011	153	215	121	97	147	121	190	142

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Statistikens syfte är att för olika varuområden och totalt redovisa utvecklingen för den svenska varuexportens och varuimportens värden i fasta priser (*volymutvecklingen*), varmed avses värdeförändringen rensad för prisförändringar. Beräkningarna görs kvartalsvis.

Definitioner och förklaringar

Volymutvecklingen är värdeförändringen rensad för prisförändringar. Beräkningen görs enligt Laspeyres' indexformel. Vid sidan av volymutvecklingen redovisas i vissa tabeller även *värdeutvecklingen*, varmed här avses värdeförändringen mätt i löpande priser (prisförändringarna slår igenom på värdet).

Uppgifterna redovisas endera som procentuella förändringar från motsvarande period föregående år eller i form av indextal med basåret 2000=100. Uppgifter redovisas dels för kvartal, dels för ackumulerade kvartal under respektive år och dels för år.

Uppgifter redovisas för olika varuområden enligt olika internationellt vedertagna varuklassificeringssystem. Uppgifter redovisas enligt SITC (Standard International Trade Classification) som är en av FN rekommenderad produktnomenklatur för handelsändamål och SPIN 2007 som är en svensk produktnomenklatur som bygger på CPA – EU:s produktindelning efter näringsgren.

Definitionsändring i statistiken

Uppgifter om exportleveranser av förråd ombord och driftsförnödenheter till fartyg och flygplan i svensk hamn/flygplats har lagts in i utrikeshandelsstatistiken fr.o.m. statistiken för 2003. Det har skett som en anpassning till nya EU-direktiv. Definitionsändringen medför att värdet av den totala varuexporten i löpande priser höjs med cirka 0,3 procentenheter, vilket även ger en motsvarande höjning på exportvolymen. Tidsserierna med basår 2000=100 beräknas alltså inklusive förråd ombord/driftsförnödenheter fr.o.m. indextalen för 1 kv 2003.

SITC, Rev. 4 ersätter SITC, Rev. 3 fr.o.m. 2007

Fr.o.m. statistiken för januari 2007 har SITC, Rev. 4 ersatt SITC, Rev.3 i statistiken. På mer övergripande nivåer i SITC (1,2,3-siffernivåer) har varugrupperna oförändrade varubenämningar och varukoder (3-sifferkoden 599 har dock tillkommit).

Jämförelse volymberäkningar i utrikeshandel och nationalräkenskaper

Beräkningarna över varuexportens och varuimportens volymutveckling ingår som underlag i nationalräkenskapernas (NR:s) kvartalsvisa beräkningar av BNP (bruttonationalprodukten). Uppgifterna som redovisas i HA23SM skiljer sig i regel något från de uppgifter om varuexport och varuimport som redovisas i NR:s beräkningar. Detta hänger bl.a. samman med olika definitioner och avgränsningar av varuexport- och varuimportbegreppen i utrikeshandelsstatistiken och NR. Vidare redovisar utrikeshandelstatistiken efter s.k. statistiskt värde medan NR numera redovisar efter fakturavärde. NR och utrikeshandelsstatistiken gör egna separata kedjningar av utrikeshandelsmaterialet tillbaka till valt basår i respektive statistikgren. Volymuppgifter enligt detta SM publiceras först när den fullständiga utrikeshandelsstatistiken för kvartalet är färdig. NR publicerar i regel BNP för ett kvartal innan dess, varvid ibland vissa uppskattade värden för utrikeshandeln under kvartalet används av NR. Det kan även förekomma att NR ibland gör andra justeringar av utrikeshandelsmaterialet beroende på problem med att få beräkningarna av BNP från användningssidan och

produktionssidan att stämma överens. Sådana justeringar kan gälla såväl prisutveckling som värden i löpande priser.

Så görs statistiken

Beräkningarna bygger på två ingångsmaterial. Det ena är utrikeshandelsstatistikens uppgifter över varuexportens och varuimportens värden för olika varugrupper (i löpande priser). Det andra är statistiken över export- och importprisutvecklingen för olika varugrupper som tas fram inom ramen för SCB:s beräkningar över prisindex i producent- och importled. Denna statistik beskriver den genomsnittliga prisutvecklingen per månad på svensktillverkade varor totalt och fördelat på hemmamarknad och export samt på importerade varor.

Utrikeshandelsstatistikens värden i löpande priser

Statistiken omfattar alla fysiska varuleveranser mellan Sverige och andra länder. För företag som har *varuhandel med länder utanför EU* används uppgifter ur de exportanmälningar och importdeklarationer som företagen lämnar till tullverket i samband med ut-/införsel av varor. Den delen av varuhandeln svarade för ca 41 procent respektive 31 procent av värdet för den totala varuexporten och varuimporten under första kvartalet 2010. Totala värdet för *varuhandeln med EU-länder* är beräknat med hjälp av två dataunderlag. Det huvudsakliga underlaget är direkt insamlade månadsvisa uppgifter från företag som har en årlig utförsel till EU av minst 4,5 miljoner kr eller införsel av varor från EU av minst 4,5 miljoner kr. Datainsamlingen genomförs av SCB och är utformad som en särskild statistisk undersökning - Intrastat. Undersökningen har ett svarsbortfall genom att vissa uppgiftsskyldiga företag ej har lämnat uppgifter. Värdet av varuhandeln för svarsbortfallet och ej uppgiftsskyldiga företag uppskattas genom att använda uppgifter från momsdeklarationen. Dessa avser totala värdet av varuförvärv respektive varuleveranser i handeln med EU, som företaget deklarerar för varje månad, som med statistisk metod av SCB fördelas ut på olika varuområden.

Beräkningar av export- och importprisindex

Populationen utgörs av alla transaktioner avseende producenters försäljning av svensktillverkade varor respektive importörers köp av varor från utlandet. Indexberäkningarna baseras på månatliga prisuppgifter avseende ett urval av representantvaror. Urvalsstorleken är cirka 1300 prisuppgifter för exportmarknaden och cirka 1 950 för importen. Prisuppgiften för varan ska avse över tiden jämförbara transaktioner, och inte påverkas av kvalitetsförändringar eller förändringar av andra prisbestämmande faktorer som t.ex. leveransvillkor och leveransstorlek.

Beräkningsgång

Vid den kvartalsvisa beräkningen av varuexportens och varuimportens volymutveckling jämförs det aktuella kvartalet – uppräknat till helårsnivå – med närmast föregående helår. För varje varugrupp enligt KN-nomenklaturen (den mest detaljerade varugrupsindelningen i utrikeshandelsstatistiken; ca 9 500 varugrupper) beräknas kvartalets värde i föregående års genomsnittspris genom att dividera kvartalets värde i löpande priser med prisutvecklingen mellan perioderna. Prisutvecklingen beräknas för respektive varugrupp på ett av två sätt. Endera med hjälp av direktinsamlade data om prisutvecklingen för varugruppen enligt KN eller också med hjälp av beräkningar av branschens prisutveckling där denna appliceras på varugruppen i fråga. I vissa fall kan även annan prisinformation användas, t.ex. uppgifter om enhetsvärdeutvecklingen (värde dividerat med kvantitet för respektive varugrupp).

På basis av framräknade uppgifter för varje varugrupp i KN avseende kvartalets värde i löpande priser, kvartalets värde i föregående års priser och föregående

års värde i löpande priser bildas för olika summeringar av KN-varugrupper (grupper enligt SITC och SPIN) olika indexar för kvartalet jämfört med föregående helår. Dessa är värdeindex, prisindex (enligt Paasches formel) samt volymindex (enligt Laspeyres formel).

I nästa steg beräknas indextalen i en kedjeindexserie med basåret 2000 (2000=100) där volym- och värdeindextalen för den aktuella perioden jämfört med föregående helår kedjas ihop med motsvarande indextal för de tidigare helåren jämförda med respektive föregående helår tillbaka till år 2000. Indextalen med basår 2000 är alltså s.k. kedjeindex, vilka beräknats som produkten av årsvisa indexlänkar. För att få fram utvecklingen under ackumulerade kvartal och helår beräknas det aritmetiska genomsnittet av volymindexerna och värdeindexerna för de ingående kvartalen. Ur den kedjade serien kan sedan jämförelser göras mellan t.ex. första kvartalet år t och första kvartalet år t-1, år t jämfört med år t-3 osv.

Statistikens tillförlitlighet

Beträffande utrikeshandelsstatistikens och export- och importprisindexberäkningarnas tillförlitlighet – se Fakta om statistiken i HA 22 SM respektive PR 10 SM, vilka utges av SCB.

Direktinsamlade uppgifter rörande prisutvecklingen finns att tillgå för cirka en tiondedel av de 9 300 varugrupperna enligt KN-nomenklaturen. Prisinsamlingen täcker dock i princip in alla värdemässigt betydande KN-varugrupper varför täckningen med prisinsamlade data är klart högre sett som andel av totala utrikeshandelsvärdet. Utöver de svårigheter som finns att mäta prisutvecklingen för en varugrupp i KN med hjälp av någon/några få representantvaror måste i beräkningarna göras en bedömning hur prisutvecklingen ska uppskattas för de KN-varugrupper för vilka direktinsamling av prisuppgifter ej sker.

KN-nomenklaturen ändrar i viss grad sina indelningar från ett år till ett annat vilket kan skapa olika svårigheter vid beräkningar av prisutvecklingen.

Revideringar av uppgifter för aktuellt och närmast föregående år förekommer regelmässigt beroende på löpande rättningar/tillägg i bakomliggande utrikeshandelsstatistik med värden i löpande priser. Revideringar av uppgifter om prisutveckling kan förekomma i enstaka fall.

Bra att veta

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

Exports volume rose 8.5 percent in 2011 despite small decrease in fourth quarter

Exports of goods from Sweden during the fourth quarter decreased by 1.4 percent in volume (value in constant prices) compared to the fourth quarter of 2010. At the same time, imports of goods increased in volume by 1.4 percent. In 2011 the increase in volume of exports was 8.5 percent while imports increased 7.2 percent, compared to the corresponding period in 2010.

Exports fourth quarter: Decrease in volume for several sectors

Exports volume turned downwards during the fourth quarter, after a strong increase during the first three quarters, all compared to the corresponding quarter in 2010. The small decrease during fourth quarter should be seen in light of the fourth quarter of 2010 that had a very strong exports with a historical peak level for exports during a fourth quarter.

The decrease in volume during the fourth quarter was distributed among several sectors. *Machinery and transport equipment* was down 2 percent and *Wood and paper products* decreased by 5 percent. *Chemical products* and *Other products* also decreased in volume. Two sectors had an increase - *Mineral products* and *Energy products* rose both by 6 percent.

Imports fourth quarter: Increase in food/beverages/ tobacco

Imports during the fourth quarter increased by 1.4 percent in volume, compared to the fourth quarter of 2010.

Imports of *Mineral products* increased 7 percent. Within this sector iron and steel increased 12 percent. *Machinery and transport equipment* increased by 4 percent. Within this sector industrial machinery and electronics/telecommunications rose 5 and 6 percent respectively. Road vehicles rose by 1 percent. The sector *Other products* rose 3 percent. Within this sector, food/beverages/tobacco rose 8 percent. *Chemical products* and *Energy products* decreased by 1 and 7 percent respectively. Within the latter sector petroleum products decreased by 19 percent.

Definitions and explanations

Volume changes (value changes in constant prices) are calculated on a quarterly basis and are based on foreign trade statistics' values in current prices for different product groups as well as information on price changes mainly taken from Statistics Sweden's calculations for the export and import price indices. The calculations are based on the total export/import value for different product categories, i.e. the values are estimated upwards to account for the undercoverage and non-response that occurs in the statistics on trade with EU countries. The calculations are done as chain indices for the different product areas/total with the base year 2000 (=100). The volume index is calculated according to Laspeyres formula while the price index is according to Paasche. Information for the current and the most recent year is regularly revised depending on corrections/additions to the underlying foreign trade material with values in current prices. Information on price changes can occasionally be revised as well.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Exports. Volume- and value trends by important commodity groups	4
2. Volume- and value trends by important commodity groups	5
3. Volume trends for exports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100	6
4. Volume trends for imports by commodities according to SPIN 2007. 2000=100	7
5. Volume- and value trends for exports by sections of the SITC	8
6. Volume- and value trends for imports by sections of the SITC	9

List of terms

Förändring %

Total

Värde

Varugrupp

Change %

Total

Value

Commodity group